

LA CRÒNICA

Escenes de la Setmana Santa

Enric Ramionet

La 'Dansa de la mort', que omple cada any els carrers de Verges ■ M. LLADÓ

Sóc d'una generació que té prou perspectiva històrica per adonar-se de fins a quin punt la Setmana Santa s'ha esbravat i per entendre que la manera com la societat d'avui s'aproxima als actes que l'evocuen no té res a veure amb l'excepcionalitat, el plom i l'ofec d'aquells dies de la nostra infància en què els cinemes i els bars tancaven, les ànimes com cal s'encongien i pels carrers hi havia fins i tot qui reprovava les rialles espontà-

nies. A Llagostera, el meu poble, en els explotadíssims escenaris del nucli antic, al voltant d'una església que conserva la imponent presència arquitectònica d'uns temps en què els homes vivien i morien sota la seva ombra, fa tres anys que s'organitzen unes representacions que s'anomenen escenes de la Passió.

Són recreacions d'episodis que coneixem sobradament, que els de la meva edat més que aprendre vam in-

terioritzar i que, creients o no, formen part del nostre imaginari religiós i del nostre llenguatge. Quadres escènics del Sant Sopar, de la Captura, del judici d'Herodes, de les negacions de l'apòstol Pere abans del cant del gall, de la inhibició de Pilat rentant-se les mans, de la desesperació i el suïcidi de Judes i, és clar, de la crucifixió de Jesús. Representacions en les quals actuen més de cent persones, que desporten i convoquen una gran expectació, que cada any es recreen de manera més sofisticada i que em penso que s'han de considerar tot un èxit. Aquestes escenes de la Passió del meu poble, així com el viacrucis de Sant Hilari o el d'Olot i les múltiples processons que es fan arreu, són actes que, més enllà de si són o no expressions sinceres de religiositat popular, tenen l'evident utilitat d'omplir les hores i les agendes d'aquests dies i, a més, formen part de la promoció econòmica i turística, que tots els pobles persegueixen. També són actes sobre els quals es diposita una mirada que depèn moltíssim de l'edat dels ulls que la projecten.

Els més grans, fets als rigors i a les espessors d'abans, hi deuen detectar frivolitats i lleugereses imperdonables; els de la meva generació i fracció ideològica, que durant tants anys havíem serrat les dents i arrufat les celles davant d'aquesta hegemonia temporal d'una religiositat que els nostres ascendents en la visió del país tant havien combatut, ja fa temps que hem descobert que no és aquí on resideixen els nostres adversaris. Però el que probablement desperta més curiositat és la mirada franca i confiada dels més petits, la dels autòctons i la dels fills d'altres tradicions culturals i religioses. Com deuen copsar la crueltat de les escenes de la Passió?

Com els arriba a ells, que no han conegut aquella exaltació gairebé morbosa del dolor i del martiri que de manera tan inquietant es recreava en el catolicisme de la nostra infantesa? A vegades la mirada de l'altre convé, i a vegades pensem que només són les altres societats les que han contret mèrits per convertir-se en matèria per a antropòlegs.

LA GALERIA

Teia Bastons

Paradoxes

Potser sí que les processons passen per una segona joventut, com va dir aquesta setmana l'escriptor Antoni Puigverd durant el pregó de la Setmana Santa a Girona. Però com també va advertir ell mateix, aquest fet pot semblar paradoxal quan, malgrat l'entusiasme que sembla que ha despertat el nou papa, no hi ha precisament cues per entrar a les esglésies. Encara que aquests dies de Setmana Santa són dies de grans paradoxes, de grans contradiccions. I no precisament pels canvis meteorològics que ens porten del fred a la calor i de la pluja al sol en tres i no res, sinó més aviat per les nombroses persones que han desfilat o tenen previst desfilat pels carrers de casa nostra en unes processons el significat de les quals la majoria no coneix. Molts ho justificaran dient que potser no cal, que ja n'hi ha prou amb les bones intencions. I que en definitiva, no és res més que una tradició, una representació, teatre. I els que

Potser sí que del que es tracta és només de conservar una tradició al marge de litúrgies religioses

s'ho miren, o que ens ho mirarem, no som més que espectadors. I segurament tenen raó. Segurament no cal buscar tres peus al gat i no cal conèixer el significat, per exemple, de la dansa de la mort de Verges. Però és que no deixa de sorprendre tanta sobtada devoció. L'espectacle ja va començar dividint amb les processons dels Dolors, com les de Besalú, Banyoles, Amer... I va continuar diumenge amb la benedicció de Rams. El que

sorpren és que t'expliquin que la plaça de l'església del teu poble encara s'omple de suposats feligresos empolainats que després de lluir una estona se'n tornen a casa seva sense ni posar els peus a l'església. O veure les imatges del bisbe de Girona a la plaça dels Apòstols, plena de gom a gom. Potser sí que del que es tracta és de conservar una tradició al marge de litúrgies religioses. I potser sí que tots els membres de les nombroses congregacions de les nostres comarques actuen de bona fe. I mai millor dit. Però tot plegat s'acosta molt sovint a la hipocresia. Com la de les parelles que es casen per l'església perquè llueix més. Tot i que també és cert que aquí potser no hi ha tanta contradicció. Fa poc més de deu anys a les comarques gironines la majoria dels casaments eren catòlics. Ara, ho és un de cada quatre. O sigui, que tres de cada quatre casaments són només civils. Això ja lliga més amb la pràctica, o millor dit, la falta de pràctica religiosa. Això ja no és una paradoxa.

Tast i Tastets

DIMECRES 3 D'ABRIL DE 2013

amb

LA CUINA CARDIOSALUDABLE
AL CASTELL DE PERALADA

XEF, **Joan Moreno**, en col·laboració
amb Albera Salut (CAP de Peralada)

PREU 65€ (IVA inclòs)
PLACES LIMITADES I TAULES COMPARTIDES

**CASINO
PERALADA**
GRUP PERALADA

RESERVES 972 53 81 25
www.castelldeperalada.com

Castell de Peralada - Alt Empordà